

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja trikrat na teden, vtorek, četrtek in soboto, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele ali v Mariboru s pošiljanjem na dom, za celo leto 10 gold., za pol leta 5 gold., za četrt leta 2 gold. 60 kr. Za tuje dežele za celo leto 12 gold., za pol leta 6 gold., za četrt leta 3 gold., 25 kr. a. v. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petitive vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska. 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampilj za 30 kr. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Mariboru, v koroški ulici hišn. šte. 220.

Opravništvo, na katero naise blagovoljio pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v tiskarnici: F. Skaza in dr., v koroški ulici hišn. št. 229

Dopisi.

Iz kočevskega okraja, 25. julija.

[Izv. dop.] Te dni je bil po kočevskem glavarstvu (ne vem, če tudi drugod ali ne?) razposlan županom, takrat izjemno tudi slovenski — sledeči zanimivi ukaz, ki zasluži, da ga do besedice natančno tukaj razglasimo: „Na občinskega glavarja v X.!“ Ker nekateri duhovni prižnico krivo rabijo, da tamkev politične zadeve neizmerno razlagajo, važnost postav podkopujejo in med tem celo občni mir kratijo, je država primorana državnim postavam dostojno spoštovanje varovati, protipravne dela z vsim postavnim sredki zavrniti in kazensko-sodniški obravnavi podvreči.

„Ker so občinski uradi, posebno pa njih predstojniki po postavi zavezani vse kaznjive iz uradske dolžnosti za zasledovalne dela, katere ali sami zapazijo, ali po družih pozvejo, kazenski sodnji naznaniti; tako Vas zavoljo tega, katerega sem od visocega c. k. deželnega predsedništva prijel, pozvam, da spolnivi se vaše službine dolžnosti vsaki kaznivi govor duhovnika na prižnici precej c. k. preiskavni sodnji v Kočevji naznanite in tud men čez to berš poročite. Ravno tako mi imate tud čez vsako pridgo, v kateri se politične zadeve razgovarjajo, poročiti.“

Izmed sto opomb, ki bi se dale tukaj pristaviti, naj jih samo par zadostuje:

1) Pod slovitim Sedlnitzkim so bile najete kot špiceljni nalašč zato sposobne, breznačajne, nič vredne duše; — zdaj pa se tirja, da bi župani, med katerimi je gotovo narvečji del postavnih poštenjakov, ta zaničljivi posel opravljali! — Spiceljne smo nekđaj še mali študenti črtili kot črnega vruga — ker res maločastna je njihova služba; — kako bi se le županom podalo? —

2) Je vprašanje, kako bo vedel župan, ki je na deželi, večjidel priprost kmet, razločiti, kaj so politične zadeve? — Saj še mnogoteri javni varhi postave tega ne vedó. Je nekod

tak človek (v zabrnjeni besedi pa še celo z lažmi) ondodne duhovnike črnil in tožil glavarstvu zarad čisto nepolitične zadeve, misleč, da kar nekatere ljudi v ušesa bode, je koj politično hudodelstvo, s katerim se mir kalt. Kaj pa da — če bi n. p. pohotni kužeji govoriti znali, bi gotovo tožili pri kaki sodbi onega, ki jih je na očitnem trgu zarad nepristojne pasje obnase s poleonom spodrepil. Tat, goljuf, pijanec itd. se enako sme čez pridige pritožiti, da mu mir kalijo, ker prepovedujejo take reči, katere on najbolj ljubi. — Oj to je dobro, da je bog tem postavam že pred 1800 leti ušel! dan-današnji bi bil koj denunciran, da „kali mir!“ —

3) Državne postave, katerim ima denunciranje varovati veljave, so ali dobre, ali pa niso dobre. Ako so dobre — ne bodo duhovniki gotovo nikdar zoper nje govorili, in če bi kateri tudi kedaj kaj rekel proti njim, — ljudje bodo, kar je dobrega vendar le vedno čislali; — ako pa niso dobre, čemu treba „dati jim spoštovanje“ — in „varovati natančno spolnovanje“ s pomočjo špiceljnov?

Od Kostanjevica, 19. julija. — [Izv. dop.] „Novice“ v roke vzemši, začudil sem se, da je pisanje o našem „dobrem gospodarstvu“ dognano. Nadjal sem se, še kake dve leti o tem brati; a pisatelj (meščan?) je prestrigel svojo brezkončno štreto, iz katere je na motovilo vil in vil in vil! Ne vem kaj se mu pripetilo. Ker so „Novice“ toliko te morske kače donašale, hočem tudi jaz nekoliko o tem izpregovoriti, toda ne o „dobrem gospodarji“, temuč o „dobrih gospodarjih“. Nikar se me pa ne bojte, jaz ne bodem s svojim dopikom celega pol leta nadlegoval vaših bralcev, temuč hočem prav kratko govoriti. Alojzij Gač, o katerem je bilo ono brezkončno govorjenje, trgovec i. t. d. je flegmatičen človek, kateri se v nobeno reč mnogo rad ne vtika; je pa vendar pri vsem tem prav dober gospodar. On je eden tistih mož, ki bi narodu našemu ne

bili protivniki, ako bi ne bili rinjeni iz narodnega taborja. Take je treba pridobivati ne pa zmerjati. S svojo varčnostjo si je toliko pridobil, da je hišo kupil in na istem mestu drugo večjo postavil, tako da v našem mestu lepše ne gleštamo. Meščan! kokošen gospodar je Gač ki je hišo kupil, podrl in lepo poslopje postavil? Kakošen gospodar je pa stotnik Franc Kalin, ki je tisto hišo Gaču prodal? Naše mesto je zarad strašnih požarov revno, to vsak ve. Je pa spet Gač kriv tega kaj ne? Le nej pretirajte! — Kdo je tisti denar spravil kterege je ranjki župan za gasilnico pustil? Kaj ne njegov namestnik? Dober gospodar? Po Kostanjevici vidimo mnogokrat o lepem vremenu vse blatno in mokro po tleh. Treba bi bilo posipati. Kje so pa tisti novci, katere je pobral od trgovcev o semanjih dnevih, da bi trg posipal? Dober gospodar je skoraj vse spravil. — Kdo je v „Novicah“ omenjeni pergament zapravil? Oni K., ki ga je imel v svoji oblasti. Revež ne zna ne brati ne pisati; moral je tedaj, kadar je bilo treba k sodnji iti, vse pisanje soboj vzeti, in tako se ve, da se je tako dobro izgubilo. — H kakošnim gospodarjem bomo pa nekega „konfusionsratha“ šteli, ki je pri sv. Miklavžu zvon ubil? — Še je nekaj takih gospodarjev, pa za denes jih pustim. Ako bo pa treba, bom pa tudi te naštel, in o prvih bolj obširno govoril. — K sklepu pa le toliko še rečem, da v našem mesticu ne bode miru in edinosti, dokler se dva, katera sta vsega kriva, ne odpravita. Da zve vse slovensko ljudstvo katera dva sta: ju bom imenoval če bo treba. Naj bi slavno višje oblastništvo njihovo se vendar milo na nas ozrlo, saj ima pritožbe že zoper obadva in vedó kako se nam godi, in kako željno že ljubega miru pričakujemo. — In še to rečem: za narodno življenje in narodno politiko so najbolj škodljivi taki narodnjaki, ki hočejo z glavo zid prebiti v socialnem življenji, ki svoje osobne nasprotnike javno tako dolgo za narodove nasprotnike razkričavajo, da ti res narodni nasprotniki, in to jako škodljivi postanejo. Mnogo trgovcev in bogatih

Listek.

Robovi, in njih osvobojenje.

V časih, kakoršni so naši; v časih, ko zdaj tu zdaj tam kaka iskra šine iz navidezno mrtvega pepelišča; v časih, ko se godi marsikaj, kar je podobno zgodovinskim stikljajem, ki so imeli burne nasledke; dandenes, ko „mednarodno društvo“ „internationale“ svojimi hitro množičimi se udi in silnimi pripomočki prepereže že celo Evropo in sapo zapira kapitalistom dobro pasočim se ob žuljih siromašnega delavca, in vladarjem nemajočim poslušnega ušesa za zahteve zavedujočega se ljudstva in izbujenih narodov — dandanašnji nij čuda, ako marsikatera dobra duša strepeta pred besedo, katera v logičnem zlogu stoji z vsemi enakimi zgodovinskimi dogodki. Le-ta strašna beseda se imenuje upor, preobrat ali revolucija in vedno še straši vse tiste, ki za to besedo ne vidijo družega, nego krvi, in smrti, stoka in gorjé. Ali je res tako, ali (ker vsaka stvar ima dve plati) se ne dá tej strašilni besedi pridobiti tudi boljše strani? Gotovo, kakor hitro razločujemo preobrat po surovi sili in po duhu; ka-

kor hitro vidimo razvita zgodovinska dejanja, ki pričujejo, da človeški hočem more biti krepkejše mimo naravi zakonit ga moraš. Ali jasneje povedano: da človeška volja more naravi zakonito moraš s krvavega bojišča protirati v nekrvave meje duha.

Naravoslovje nas učí, da tisek in protitisek ne ostajata niti nista ostala zmerom enaka, marveč, da moči se menjavajo, po čemer zdaj ta, zdaj ta prevaguje. Prav tako v svetovni zgodovini. Oba prikaza sta si tako podobna, da sama omenitev že zadostuje. V prirodi, kakor v človečanski zgodovini neprestana premenjava; tu kakor tam tiho, skrivnostno snovanje, zdaj pospešujoč, kakor pomladansko solnce, zdaj ovirajoč, kakor slana jesenska. Tu kakor tam navidezno — dasi globoko prirej na — nenadna burjava, silen potres, da podira najstarša in najgizdavejša poslopja.

Tu kakor tam strašna prekucija! — Samo očiščeni človeški duh ne omahuje v sredi strahozgod, ki ga obdajajo. On vé, kaj morajo stvari, kaj hoče duh božji; on vé, da po poslednjem, najtršem boji pride najtišji mir.

Kdo ne vé, da naše zemlje podoba spremenja

se vsak dan, vsako uro, da minuto vsako! Zimski mrazovi polagoma prezajo granitovno prapečevje, kakor apnikove, planinske grintovce; dež spira, plazovi pehajo gromadno skalovje z vrhov gora v doline. Pomladni in jesenski sopeti ženó razno sodrgo neprenehoma drobč jo v valeče reke, in po malo letih globoko v dnu morja počiva peščen zrn poleg neštevilnih bratev, ki so pred kratkim še v podobi mogočno sprijetega storžiča na čelu sinje gore kljubovale proti zvezdatim nebesom! Toda s tem nij še končana velikanska igra v stvarjenji. Goneče notranje moči polagoma pa nepresledno vzdigujejo posamna mesta zemskega površja: morskega brezdnna livade vstajajo v podobi zalih otokov, po drugi strani pa se spet utrjeno kopno pogreza pod morje. Dotle bi vse še dobro bilo, ker človek more ubežati s polagoma pogrezajočih se tal; oteti more vsaj ljubega samega sebe. Po zdaj pa začne velikan na enkrat zibati in majati se v notranjih temeljnih stiskih; debel dim se vali kvišku; žrjava lava pokončevaje vre preko dežele. Zemlja se stresa, odpirajo se brezdnna in požirajo cela mesta s prebivalci vred. Kdor je pričal bil takemu prizoru, (kakor v Lisabonu 155), pač ga ne pozabi vse svoje žive dni!

domačih ljudi, ki nemajo političnega izobraženja, ne ločijo po tem narodne naše svete stvari od nekaterih oseb narodnih. To nam strašno škoduje. In to so storili oni dolgopeti dopisi v „Nov.“ tudi. Bodimo preudarni, mirni, imejmo potrpljenje in ljubezen med sabo, pa bode s časom vse narodno postalo, če prav ne bo vse v en rog trobilo, kar nij ravno sila in potreba.

Iz Kranjskega. (Šolsko.) [Izv. dop.] Iz graških nemških listov izvemo večkrat novice v zadevi nemških šol glede materialne podpore šolstvu in učiteljstvu. Tako je graško mestno svetovalstvo ne davno svoje ljudske šole za več razredov pomnožilo. Ravno zdaj pa se čita, da je vsemu učiteljstvu plače za 20% na leto povišalo. Tedaj dobé učitelji po 140 gld. doklade na leto. Tudi za srednje šole se vedno kaj stori. Na državne stroške se bode napravila v Gradcu nova višja realka; srenja graška bode k temu vse da tudi nekaj pripomogla. Na nemškem Štajerskem se zdaj sploh ljudske šole ali na novo postavljajo ali pa močno razširjujejo. Sploh se vidi, da Nemci skazujejo veliko pozornost šolam; zlasti si skušajo učitelje pridobiti. Ker so v Gradcu učiteljem plače poboljšali, bodo najbrže to storili tudi v Mariboru, v Celji itd. Ljubljanskim učiteljem so bile dane tudi letos doklade — in to od nemškutarjev. Kaj pa Slovenci storé za svoje narodne učitelje? Več bi morali! Poznamo učitelja, ki je dosedaj služil v narodnem trgu na Kranjskem. Bil je izvrstna moč; na 4razredni šoli, kjer pa so bili samo 3 učitelji, bil je ravnatelj, učitelj, organist, duša mnogih društev, izveden v gospodarstvu itd. A za vse to dobival je menda le — 300 gold. plače, akoravno je absolviran gimnazij z maturo.

Se ve, da pod temi okoliščinami mu nij bilo živeti; prosil je na Štajersko in dobil službo z 850 gold. —

Kolike važnosti je pri Nemcih učiteljski stan, kaže to, da več okrajnih zastopništev na Štajerskem razpisuje ustanove po 200, 150 i 100 na leto za tiste dijake, ki hočejo postati učitelji in se zavezati toliko in toliko let učitelji biti.

Posnemanja vredno tudi za kranjske srenje in šolske oblasti; kajti pri nas se število učiteljev in šol skoraj zmanjšuje. Kaka škoda narodu! Da nemarnost vlada v šolskih zadevah v marsičem pri nas, pričča tudi to, da razpisi učiteljskih služeb se ne razglašajo v šolskem listu v „Tov.“ niti ne v slovenskih listih, ampak le v nemški „Laibacherici“, katere naši učitelji ne čitajo. In vendar govori šolska postava, da naj se učiteljske službe tudi v šolskih listih razglašajo. To se more očitati skoro vsem okrajnim šolskim svetom. Nekateri teh uradov pri razpisu služeb uč. še celo tega ne povedó, koliko dohodkov je skopčeno s službo. — Kdo naj potem kompetira za tako službo?

Tako razpisuje okrajni šolski svet v Postojni službe, a ne pove, kaki dohodki so pri tej službi.

Iz celjske okolice, 24. julija [Izv. dop.]*) Pri vsaki priliki nam Slovencem nemškutarji in vsi politični nasprotniki pravijo, da kalimo mir med prebivalci naše zemlje, da hujskamo Slovence nad Nemce. Naj zato denes poročam o dogodku, kateri jasno kaže, od kod izvira neprijateljstvo med našim ljudstvom in tujim naseljenecem na naši zemlji.

Celjsko pevsko društvo, katero je skoz in skoz prusko-nemško po svojem mišljenju, je napravilo 21. t. m. izlet v Vojnik, da bi tam praznovalo odhod enega svojih udov iz Celja. Ko društvo zvečer okolo osmih zopet iz Vojnika proti Celju odrine, sreča gredoč v Škofji vesi štiri kmetske faute in brez vsakega vzroka udari sin celjskega državnega uradnika, komis pri trgovcu Schmidlu, enega izmed onih fantov z dežnikom po nosu in mu reče: du windischer, maš korajžo? Fantje se iz prva za to ne zmenijo dosti in gredo svojo pot naprej, samo eden izmed njih vrže kamen na celjske pevce. Zato začnejo pevci misliti, da fantje bežijo in precej jo udari celo pevsko društvo za kmetskimi fanti. Ti pa se pri nekem plotu ustavijo, izderejo iz njega kole in precej je nekoliko pevcev na tleh, drugi v koruzi in ostali na begu. Usmiljenja vredni pridejo potem po različnih potih pevci v Celje, nekateri brez klobukov, drugi brez dežnikov, mnogi pa vsi pobiti. Dr. Wernberger, isti možiček, ki je o binškoških ljubljanskim nemčurjem, ko so v Celje prišli, pravil, da se v Celji Slovencev nij treba bati, je cela dva dni iz nosa krvavel. Posebno junaštvo pa je hotel storiti meščanski sin Rakusch. Ko namreč pevsko društvo tako v resnici „miserabile visu“ v mesto dojde, hotel je Rakuš, naj bi precej šel ves „Turaverein“ z zastavo v Škofjo ves in se maščeval nad nesramnimi kmetskimi fanti, ki se ne dajo od nemškutarjskih mlečnikov po nosovih tolči. Junaško zahtevanje Rakusch-ovo nij našlo milosti pri njegovih tovariših — menda iz lahko umljivih razlogov. Nasledek tega od udov celjskega pevskega društva provociranega tepeža pa je hudo sovraštvo med meščani in okoličani in ako se okolo Celja pošteni slovenski prebivalci začnejo proti nemškutarjskim meščanom tako obnašati, kakor se ljubljanska okolica proti ljubljanskim nemčurjem, tedaj naj si ščavarji sami povejo, kaj je temu vzrok.

Iz Zagreba 28. jul. dop. [Izv. dop.] „Obzor“ javlja, da se je v proračun vojniške krajine svota 33 milijonov gold. kot prihod iz krajskih gozdov postavila. Dolgo se nij prav vedelo, kaj bo iz tega denarja? v kateri žep bo padel? in na kaj se bo potrošil? Nj. veličanstvo je sicer odredilo, da se imajo dohodki iz prodaje krajskih

*) Po nepriilki zakaseno.

Uredn.

skih gozdov za delanje železnic, za prekope, za izsušenje močvirjev, za ceste in za ustrojenje škol upotrebiti. Kljubu tej previšnej odredbi smo pa vendar bili v strahu, da se zadevni dohodki ne bodo v te svrhe potrošili, nego da se bo iz njih kakor iz Lonjskopolja in iz limito-soli „kšeft“ za kake lačenbergarske grofe in barone naredil. „Obzor“ pa javlja v naše popolno pomirjenje, da je Molinary, vrhovni zapovednik vojniške krajine, izposloval, da se bo od proračunanega prihoda svota 21 milijonov gold. na izdelanje raznih železniških črt, za sremski prekop med Donavo in Savo, in za regulacijo reke Gačke upotrebila. Ogerski finančni minister Kerkapoly potuje ravno sedaj v zadevi krajskih gozdov in železnic po gornjej voj. krajini in po našem primorju.

Gledé oživotvorenja vseučilišča v Zagrebu prinaša „Obzor“ veselo vest, da bo ne mara že prihodnje školsko leto ustrojeno. Popolno vseučilišče se ve da še ne. Mi smo pa že zadovoljni, če se bo 1. oktobra t. l. vsaj filozofična fakulteta odprla. Potem bi imeli v Zagrebu tri popolne vseučiliščne fakultete, bogoslovno, juridično in filozofično. Kar se pa medicinske fakultete tiče, bo gotovo še nekoliko let preteklo — Zagreb mora vsaj do mesta 50.000 stanovnikov narasti — dok jo bomo mogli, ne dobiti, ampak vzdržavati! Sicer pa sangviniki tudi to fakulteto že za 1. oktober t. l. prorokujejo. Mnogo laglje nego medicina bi se dala tehnika ustrojiti. Ona nij odvisna od ničesa drugega, nego samo od denarnih sredstev.

Dotacijo za naše gledališče, proračunano na 32.000 gold. zmanjšal je odbor za deželni proračun za tekoče leto na 28.000 gold. Naše gledališče bode tedaj letos samo 4000 gold. več dotacije imelo nego lani. „Mala ribica, dobra ribica“ pravi nemški pregovor. Živkovič potezal se je v odboru za to, da naj se na mesto oper v prihodnje raje drame bolj negujejo. Ta njegov nasvet nij bil sprejet. Faktum je, da večina našega občinstva za drame še nij dovolj izobražena. Drame bi se gotovo pred celo, ali na pol praznimi stolci igrate, opere in operete pa „hišo“ zmerom kolikor toliko napolnjujejo. Štipendije za medicinarje in tehnike povisil je proračunski odbor od letnih 315 gold. na letne 500 gold.

Rauchijanska stranka je še vsa penasta zaradi fiaska, ki ga je s svojimi izmišljenimi memorandi, pri saborskih volitvah, s svojimi nasveti pri Lonjaju in v sabornici naredila. Njeni pristaši, po Rauchu s službami nagradene kreature, maščujejo se grdo zlasti nad kmečkimi volilci. Bati se je, da se narod v lastno obrambo ne bo z orožjem proti njim vzdignil, če jih vikša roka ne bo v njihovem delovanju obustavila. „Obzor“ rabi za njih postopanje izraze: tursko, brutalno in bestijalno! Naj bolj se o tem odlikujejo — naj zvedo tudi Slovenci njih imena: Kreivoj podžupan zagrb.

In vendar, takoj potem spet sije ljubo solnce, nadejno zelenje raste po rušiščih nekedanega veličastva in veleduh božji odobruje, kar je zgodilo se.

Čisto enako podobo razvitka nam podaje zgodovina človeštva, samo da v višji dovršenosti. Razvija se počasi, a neprestano, če tudi večkrat nevidno za trenotje; tudi ona sem ter tje z uničujočo silo prodira vse ograje, da stvari nove: revoljuje. A tukaj se naravo in zgodovinoslovec ločita z do tu-sem obema enako tekočega tiru. Preobrti so sicer zakoniti po naravi, nehali bodo stoprv koncem vstrajajočega stvarjenja, ker nijso nič drugega, nego da odlično izrazujejo protislovja načelo, na katero je utemeljeno vse ustvarjeno. Vendar v tem, ko človeka obdajajoča narava le po sili kaže, da je delavna, ko sama dela le s surovo telesno močjo, ne meneč se, naj tudi pokončuje, more človek s pomočjo svojih samovlastnih duhovitih moči tako brzdati in voditi telesne sile, da celo prekucije prevažnih nasledkov tako mirno za občno stanje stekajo, kakor bi ne bilo zgodilo se ničesar. Človeku nij, da bi moral, ampak on more, če hoče; in sicer vse to, kar dosega njegov duh. Človek mora sicer jesti in

spati; on mora vsakemu tisku postaviti protitisek; da on mora celo po zakonu narave revoltovati, ker zlasti duševni tisek in protitisek se ne dasta po preračunu spraviti v ravnovažje, kakor ravnoveljavne naravne moči na katerikoli mašini. Ali, da dožene, kar biti mora, to je v njegovi prosti volji. To nas uči zgodovina tudi nanašajem na revolucije, katerih le najodličnejše omeniti hočemo gledé njihove narave, t. j. angleške in francoske. Takoj s početka moramo opozoriti, kako samovlastno se razločujete obe. Prevagajoča mrzla grmanska kri v angleškem narodu je do zdaj dala samo temu narodu posrečiti se, da je revolucije vršil v najvišji podobi, t. j. prebojeval jih po čisto nekrvavem poti, v govorniških dvorinah sé silo duha. Francosje z lahko unetljivo, gorko romansko krvjo še zmerom nijso umeli revoltovati, da ne bi prelivali krvi. Francoska mora, Angleška že hoče. Pri angleški revoluciji v sredi 17. stoletja pač vidimo še nadvladovati surovo naravno silo. A človek bi dejal, da prva poskušnja nij mogla bolje ponašati se, tembolj, ko je že s Henrikom VII. nastopivšim na prestol 1485. jel rabeljev meč gospodovati in mesariti do 1645, ko je padel Karel I. Poldrugo

stoletje je ljudstvo trpelo svoje rablje; na posled samo pograbi sekuro in glavo odcepi Karlu, ki je bil mnogo menj zadolžil nego predniki njegovi. Zdi se, da Henrika VII. vsi nasledniki so hoteli skušati se, kdo bode grše zaničeval splošne ljudske pravice, starodavne, svete zakone itd. Slovita „zvezdna dvorana“ (petorica kabinetni sodbi čisto nič odgovornih sodnikov) je izrekala sodbo za sodbo na smrt. Parlament je bil oklenen sramotnim strahom pred smrtjo ali prosto podkupljen. Zatirano ljudstvo, mesti da je ljubilo vladarja, je krivilo se, a ne kakor črv, nego kakor vitki tiger z na polu zatisnjenimi očmi in skritimi parklji, da bi po krvožejnem skoku sé srdito radostjo zagrizel se v žrtvo in srebal. Tako mora Karel trpeti za svojih prednikov grehe, ko je bil njegov oče Jakob I. že poprej uzročil razpor med narodom in kraljem.

Ko je Karel jel vladati, je zatiranega ljudstva protitisek že kljubovaje čutil se v parlamentih, in Karel, kateremu bi nikdo ne bil smel za zelo jemati, da je svoje nazore ravnal po načelu, češ, da po „božji milosti“ je nezmotljiv vladar, (saj so nesramni sladkači vladarje od nekdanj obdržavali v nesrečni zmotnjavi, da so vsaj polubo-